

Název bakalářské práce: Nepřímé zdroje neziskových organizací v ČR

Předběžná osnova práce:

1. Obsah
2. Úvod, cíl práce
3. Finanční zdroje NO
4. Charakteristika nepřímých zdrojů NO
5. Použité metody – program SPSS, dotazníkové šetření, rozhovory – analýza dat
6. Závěr, zhodnocení výsledků
7. Seznam použitých zdrojů

Výzkumné otázky:

1. Jakou formu mají převážně nepřímé zdroje plynoucí neziskovým organizacím v ČR?
2. Odkud tyto zdroje nejčastěji plynou?
3. Jak podstatné jsou nepřímé zdroje pro rozpočty neziskových organizací?

Možné literární prameny:

1. ŠPALEK, Jiří, Vladimír HYÁNEK, Laura FÓNADOVÁ a kolektiv. *Na penězích záleží: české neziskové organizace v 21. století*. Brno: Masarykova univerzita, 2017. ISBN 978-80-210-8430-8.
2. PROUZOVÁ, Zuzana. *Přímé a nepřímé financování soukromých neziskových organizací z veřejných rozpočtů České republiky v letech 2008 až 2013*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. ISBN 978-80-210-8084-3.
3. *Financing Nonprofits Putting Theory into Practice*. Lanham: AltaMira Press, 2006. ISBN 978-075-9114-128.
4. YOUNG, Dennis R. *Financing nonprofits and other social enterprises: a benefits approach*. Georgia State University, 2017. ISBN 978-178-3478-279.
5. HELMUT K. ANHEIER. *Nonprofit Organizations: theory, management*. Reprinted. London [u.a.]: Routledge, 2004. ISBN 04-153-1419-4.
6. MAREŠ, Petr, Ladislav RABUŠIC a Petr SOUKUP. *Analýza sociálněvědních dat (nejen) v SPSS*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. ISBN 978-80-210-6362-4.

ÚVOD

Neziskový sektor představuje důležitou součást ekonomického a politického prostředí každé vyspělé země. Aktuálně v České republice pozorujeme působení různých typů neziskových organizací. Jedná se o spolky, obecně prospěšné společnosti, ústavy, nadace, nadační fondy a evidované právnické osoby. Podstata jejich fungování je založena na určitých charakteristických vlastnostech, kterými jsou dobrovolnost, samosprávnost, soukromý charakter, organizovanost a především neziskovost. Činnost těchto organizací je převážně nezávislá na státu a je zaměřena na poskytování pomoci a služeb občanům ve všech oblastech lidského života. Jedná se o veřejně prospěšnou činnost, jako je například poskytování služeb v oblastech zdravotní a sociální péče, vzdělávání a tělovýchovy, ochrany lidských práv, ochrany životního prostředí, ale také ochrany památek, kultury a mnohé další. Za neziskové organizace se také považují organizace vzájemně prospěšné, například spolky myslivecké, zahrádkářské, hasičské apod. Jak již bylo výše naznačeno, nejvýznamnějším rysem neziskových organizací je fakt, že důvodem jejich působení není dosažení zisku členů. Případný zisk nesmí být rozdělen mezi členy, ale měl by být použit po pokrytí nákladů vyplývajících z poslání organizace, úhradu ztráty z minulých let, či vložen do fondů organizace.

Nezisková organizace může být financována z různých zdrojů. Nejčastěji se jedná o příjmy z vlastní činnosti, členské příspěvky, dotace, granty nebo dary od individuálních subjektů, firem či příjmy z reklam. V rámci nestátního neziskového sektoru mají velký význam také zdroje, které organizace běžně nezahrnují mezi své příjmy. Jedná se o tzv. nepřímé zdroje. Tyto zdroje se označují jako nepřímé z toho důvodu, že organizace s těmito finančními prostředky přímo nepracuje. Jedná se spíše o určité snížení výdajů organizace, a to různými druhy financování. Mezi takovéto zdroje se řadí například pronájem majetku a materiálního zařízení nebo prodej služeb, a to bezúplatně či za symbolické ceny. Dále potom například osvobození od poplatků, sankcí a půjček. V oblasti českého neziskového sektoru jde o prozatím nepříliš prozkoumanou oblast financování neziskových organizací, přičemž se jedná jistě o jejich významný zdroj příjmů.

Cílem bakalářské práce je provést empirický výzkum v oblasti nestátního neziskového sektoru v České republice. Práce se primárně zaměřuje na nepřímé zdroje neziskových organizací a vychází z analýzy dat, která pocházejí z unikátního šetření mezi neziskovými institucemi v roce 2014. Data v rámci tohoto šetření jsou zpracovávána pomocí statistického programu SPSS. Dále jsou v rámci analýzy těchto zdrojů provedena dotazníková šetření a rozhovory s vybranými českými neziskovými organizacemi. Cílem práce je pomocí těchto metod odpovědět na vybrané výzkumné otázky. Jedná se především o to, jakou formu mají převážně nepřímé zdroje plynoucí do neziskových organizací. Dále potom jakými subjekty jsou tyto zdroje organizacím poskytovány nejčastěji a v neposlední řadě také odpověď na

otázku, jak podstatné jsou nepřímé zdroje pro rozpočty neziskových organizací v České republice. Provedené empirické šetření by v závěru mělo poskytnout odpověď na tyto otázky a popřípadě upozornit na další možné oblasti zkoumání, týkající se nepřímých zdrojů neziskových organizací.